

Förorenade områden

Med förorenade områden menas mark- och vattenområden eller byggnader och anläggningar som är så förorenade att de kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (miljöbalken 10 kap. 1 §).

Förorenade områden uppmärksammas oftast i samband med planarbete, bygg- eller rivningslov eller vid grävarbeten i marken.

Faktabladet informerar om vilka lagar och förordningar som är tillämpliga när en förorening påträffas och ska anmälas till tillsynsmyndigheten.

Upplysningsskyldighet

Enligt miljöbalkens upplysningsskyldighet (10 kap 11 §) ska fastighetsägaren eller verksamhetsutövaren genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta oavsett om området tidigare ansetts förorenat.

Exempel på när tillsynsmyndigheten ska underrättas är t. ex. om en entreprenör påträffar oljeförorenad jord/länsvatten vid schaktning eller att det skett ett spill av kemikalier/oljor på en arbetsplats.

En blankett för ”[underrättelse om upptäckt förorening i mark, vatten eller byggnad](#)” finns på webbplatsen jarfalla.se men vid brådskande ärenden kontakta miljö- och hälsoskyddsavdelningen direkt på e-post miljo.bygglovsnamnden@jarfalla.se eller på telefon 08-580 285 00.

Vem är ansvarig?

Det är den som har orsakat föroreningen som i första hand är ansvarig för avhjälpande åtgärder. Finns det ingen ansvarig är det fastighetsägaren eller den som utfört åtgärder (ex. schaktat) i förorenat område som får ansvar att säkerställa att föroreningarna tas omhand på rätt sätt. Ansvaret kan ibland även delas solidariskt mellan flera verksamhetsutövare och fastighetsägare.

Anmälningsplikt

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, SFS 1998:899 28 §, är det förbjudet att utan anmälan till tillsynsmyndigheten vidta avhjälpandeåtgärder i sådana förorenade områden som avses i 10 kap. miljöbalken. Detta om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna och där denna risk inte bedöms som ringa.

Det innebär att alla gräv- och schaktningsarbeten inom misstänkta eller redan kända förorenade områden måste anmälas till tillsynsmyndigheten på förhand. Exempel på områden med misstänkta föroreningar är drivmedelstationer, historiska deponier och uppställningsplatser för fritidsbåtar.

När avhjälpandeåtgärder ska utföras i ett förorenat område ska en anmälan lämnas in i god tid, minst 6 veckor innan verksamheten startar.

Anmälan gör på blanketten ”[anmälan om efterbehandling av förorenat område](#)” som finns på jarfalla.se.

Vad ska anmälan innehålla för uppgifter?

En blankett som är rätt ifylld gör att ärendet går snabbare att handlägga. Glöm därför inte att fylla i alla administrativa uppgifter och ange en kontaktperson för eventuella frågor.

Det är viktigt att anmälan innehåller de uppgifter, ritningar och beskrivningar som behövs för att en rätt bedömning ska kunna göras för verksamheten eller åtgärden. På blanketten står det vilka bilagor och/eller vilken information som behöver bifogas.

Anmälan, undertecknad av den ansvarige, ska innehålla följande uppgifter:

- Fastighetsbeteckning och gatuadress.
- Situationsplan där det förorenade området är markerat.
- Ansvarig verksamhetsutövare och fastighetsägare (lagfaren och taxerad) samt respektive organisationsnummer.
- Anmälare samt kontaktperson.
- Fastighetens historiska bakgrund, t. ex. tidigare verksamheter.
- Typ av förening (fastställs med provtagning).
- Risker med föreningen ur hälso- och miljösynpunkt.
- Planerad markanvändning och åtgärds mål.
- Dagvattenbrunnar och recipienter i området och dess närhet.
- Vidtagna och planerade skyddsåtgärder, t. ex. hantering av länsållningsvatten, akutplatta, presenning för täckning, osv.
- Typ av sanerings- eller markarbete som ska utföras.
- Uppskattade volymer av förorenade massor
- Transportör.
- Avfallsmottagare (kontrollera att mottagaren har de tillstånd som krävs).

Tillsynsmyndighetens uppgift

När en anmälan lämnats in till miljö- och hälsoskyddsavdelningen svarar vi med råd, upplysningar och fattar ett beslut där vi anger vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas samt om ytterligare upplysningar, undersökningar eller provtagning kan behövas.

Slutrapportering

När arbetet anses vara avslutat ska en slutrapport innehållande nedan angivna punkter lämnas till miljö- och hälsoskyddsavdelningen:

- Resultat av efterbehandlingen.
- Hur efterbehandlingsmålen har uppnåtts.
- Resultat från slutprover i schakt osv.
- Var allt material som förts bort från fastigheten slutligt omhändertagits.
- Kvitton från behörig transportör ska bifogas samt slutligt omhändertagande.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen avslutar ärendet med att lämna en slutlig bedömning av hur efterbehandlingen genomförts. I vissa fall kan ett nytt föreläggande utfärdas för att få en inskrift i fastighetsboken om det anses nödvändigt.

Övrig information

Det är viktigt att utredningar och undersökningar utförs av personal som är kunnig inom ämnesområdet. Finns inte kompetensen inom den egna verksamheten ska den anlitas utifrån.

Tänk på att utredningar/undersökningar tar tid, det är därför viktigt med god framförhållning inför arbeten i förorenade områden. Det är också viktigt att ha en plan för hur de förorenade massorna ska hanteras (masshanteringsplan).

Om massor behöver mellanlagras är detta också anmälnings- eller tillståndspliktigt.

Avgifter

Vi tar ut en avgift för handläggning och tillsyn enligt miljöbalken. Avgiften anges i miljö- och bygglovsnämndens taxa som är fastställd av kommunfullmäktige.

Det vi tar betalt för är bland annat handläggnings- tid, tillsynsbesök, samråd med andra myndigheter, granskning av egenkontroll och utarbetande av beslut.

Vill du veta mer? Kontakta oss på miljö- och hälsoskyddsavdelningen

Ring 08-580 285 00 eller skicka e-post till miljo.bygglovsnamnden@jarfalla.se.

Läs mer på www.jarfalla.se.